

ردیف	سؤال (تعداد صفحات ۵)	بارم
* توجه: دانش آموزان عزیز سلام - لطفاً جواب پرسش‌ها را با خودکار آبی در برگ پاسخ‌نامه بنویسید.		
قلمرو زبانی (۷ نمره)		
	معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.	
۱	ابلیس پُر <u>تلبیس</u> یک باری گرد او طواف می‌کرد.	۰/۲۵
۲	فلک باخت از <u>سهم</u> آن جنگ رنگ.	۰/۲۵
۳	و آلا طاعنان مجال <u>وقیعت</u> یابند.	۰/۲۵
۴	مادرم <u>شما</u> <u>اتم</u> می‌کرد.	۰/۲۵
۵	صحیح یا غلط بودن جمله «در گروه کلمه‌ها زیر یک غلط املائی دیده می‌شود» مشخص کنید. ص ☐ غ ☐ سدّ خار و خار - خدمت‌گزار صدیق - تعزیه و مرثیه - قانون‌گذار سیاست‌گذار - موسم حج‌گزاری	۰/۲۵
۶	لغت صحیح داخل کمان را انتخاب کنید: زهم رد نمودند هفتاد (حرب - هرب)	۰/۲۵
۷	در متن زیر یک <u>غلط</u> املائی وجود دارد. صحیح آن را در برگ پاسخ‌نامه بنویسید. «چون ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگذارند و به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم، مرا نیز از عهده لوازم ریاست بیرون باید آمد.»	۰/۲۵
۸	در میان گروه کلمه‌های زیر <u>چهار غلط</u> املائی وجود دارد. درست آن‌ها را در پاسخ‌نامه بنویسید. مهد و مهمل - شائبه و گمان - ذها و هوش - هزاهز و غریو - چاره‌گری و مصلحت‌اندیشی - مذلت و خواری - غو و غریو - الحاح و اسرار - یقور و ستبر - ثواب و درست - هول و هراس - ورطه و مهلکه	۱
۹	در کدام گزینه غلط املائی دیده می‌شود؟ ۱- مات و مبهوت، رأفت و شفقت، رشحه و قطره ۲- قوت و غذا، مسحور و مفتون، نهیب و هیبت ۳- ضیعت و زمین، فارغ و آسوده، حمیت و غیرت ۴- صباحت و زیبایی، مرحم و دارو، فایق و برگزیده	۰/۲۵
۱۰	نوع واژه کدام یک از گزینه‌های زیر با دیگر گزینه‌ها مطابقت <u>ندارد</u> ؟ ۱- گرفتار ۲- رفتار ۳- کردار ۴- گفتار	۰/۲۵
۱۱	رابطه معنایی کلمات زیر را بنویسید. الف) ماه و ستاره ب) سال و ماه	۰/۵

۱۲	نقش دستوری واژه‌ها مشخص شده را بنویسید. ای <u>کعبه</u> به داغ ماتمت نیلی‌پوش وز تشنگیات، فُرات در <u>جوش‌و‌خروش</u>	۰/۵						
۱۳	جدول زیر را کامل کنید. <table><tr><td>صفت فاعلی</td><td>صفت لیاقت</td><td>فعل</td></tr><tr><td></td><td></td><td>داشت می‌نوشت</td></tr></table>	صفت فاعلی	صفت لیاقت	فعل			داشت می‌نوشت	۰/۵
صفت فاعلی	صفت لیاقت	فعل						
		داشت می‌نوشت						
۱۴	درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید. الف) فعل «نتواند» در جمله‌ی «روح را خاک <u>نتواند</u> مبدل به غبارش سازد.» مضارع اخباری است. ☐ درست ☐ نادرست ب) در عبارت «در داستان‌های حماسی ایران، چهرهٔ انقلابی کاوه، بی‌نظیر است و پیش‌بند چرمین او که بر نیزه کرد و مردم را به اتحاد فراخواند، درفش‌ی بود انقلابی» ۴ ترکیب وصفی و ۳ ترکیب اضافی وجود دارد. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۵						
۱۵	برای نقش‌های «م - م» ستون (۱) گزینه‌های درست را در ستون (۲) بیابید. (دو مورد در ستون (۲) اضافی است). <table><tr><td>ستون (۱)</td><td>ستون (۲)</td></tr><tr><td>الف) پروردهٔ عشق شد سرشتم ب) آزاد کن از بلای عشقم ج) دریاب که مبتلای عشقم</td><td>۱- مسند ۲- فعل ۳- مضاف‌الیه ۴- متمم ۵- مفعول</td></tr></table>	ستون (۱)	ستون (۲)	الف) پروردهٔ عشق شد سرشتم ب) آزاد کن از بلای عشقم ج) دریاب که مبتلای عشقم	۱- مسند ۲- فعل ۳- مضاف‌الیه ۴- متمم ۵- مفعول	۰/۷۵		
ستون (۱)	ستون (۲)							
الف) پروردهٔ عشق شد سرشتم ب) آزاد کن از بلای عشقم ج) دریاب که مبتلای عشقم	۱- مسند ۲- فعل ۳- مضاف‌الیه ۴- متمم ۵- مفعول							
۱۶	از میان واژگان زیر واژه، از فهرست واژگان حذف شده‌اند و واژه، با از دست دادن معنای پیشین، معنای جدید پذیرفته‌اند و واژه، هم معنای قدیم را حفظ کرده‌اند و هم معنای جدید گرفته‌اند. شوخ - سوگند - سپر - سوفار - یخچال - خوالیگر - کشیف - رکاب - گریه - دستار - موزه - گرز - زین - فتراک - گوش - باره (۱) چهار - چهار - شش (۲) چهار - پنج - چهار (۳) پنج - پنج - سه (۴) پنج - پنج - شش	۰/۲۵						
۱۷	در عبارت زیر به ترتیب چند «ترکیب وصفی و اضافی» وجود دارد؟ «وقتی پرتو لرزان مشعل بر چهرهٔ پیرمرد افتاد، همه دیدند که ابروان سفید و پرپشتش نیمی از دیدگان او را پوشانده است، و نگاهش نافذ و گیرا بود.» ۱- سه - شش ۲- سه - پنج ۳- چهار - شش ۴- پنج - پنج	۰/۲۵						

۰/۵	جمله زیر را با واژگان مناسب کامل کنید. امروزه فعل مجهول به کمک مصدر «شدن» ساخته می‌شود اما در گذشته، با فعل‌های دیگری، مانند: «.....» و «.....» نیز ساخته می‌شد.	۱۸
قلمرو ادبی (۵نمره)		
۰/۵	گزینه‌های زیر را با واژگان مناسب کامل کنید. الف) مفهوم کنایی «گرازان به تگ ایستاد»، می‌باشد. ب) در بیت «بر آن گرزۀ گاو سر دست بُرد / بزد بر سرش ترگ بشکست خُرد» زمینه «.....» حماسه دیده می‌شود.	۱۹
۰/۲۵	در بیت زیر «درفش کاویان» در کدام مفهوم نمادین به کار رفته است؟ «تو یک ساعت، چو افریدون به میدان باش، تا زان پس / به هر جانب که روی آری <u>درفش کاویان</u> بینی»	۲۰
۰/۲۵	در بیت زیر <u>استعاره</u> را بیابید. «میان موج می‌رقصید در آب / به رقص مرگ اخترهای انبوه»	۲۱
۰/۵	در شعر: «از شعله به خاطر روشنایی‌اش سپاسگزاری کن، اما چراغدان را هم از یاد مبر» «شعله» و «چراغدان» نماد چه کسانی هستند؟	۲۲
۰/۲۵	آرایهٔ مقابل کدام گزینه <u>نادرست</u> است؟ (۱) دو برادری مثل علم یزید می‌مانید. دراز دراز می‌خواهید بروید آسمان شورا بیاورید. (کنایه) (۲) بچه‌ها می‌خندیدند، من به رگ غیرتم برمی‌حورد. (استعاره) (۳) پدرم دریادل بود. در لاتی کار شاهان را می‌کرد. (پارادکس) (۴) یکی از این مهمانان پیرزنی کازرونی بود که کارش نوحه‌سرایی برای زنان بود. (تلمیح)	۲۳
۰/۲۵	در بیت: «چه جانانه چرخ جنون می‌زنند / دف عشق بادست خون می‌زنند» «مشبه‌به» را مشخص کنید.	۲۴
۰/۲۵	آرایه‌های بیت: «رسم بدعهدی ایام چو دید ابر بهار / گریه‌اش بر سمن و سنبل و نسرین آمد» در کدام گزینه درست آمده است؟ (۱) استعاره، ایهام، مراعات نظیر، تشخیص (۲) حس‌آمیزی، تشخیص، مراعات نظیر، کنایه (۳) استعاره، تشخیص، حسن تعلیل، مراعات نظیر (۴) ایهام، تشخیص، کنایه، حسن تعلیل	۲۵
۰/۲۵	قالب شعر در «امواج سند» را بنویسید.	۲۶
۰/۵	در عبارت زیر «مجاز» را بیابید و مفهوم آن را بنویسید. «زری که سلطان محمود به غزوه از بتخانه‌ها به شمشیر بیاورده باشد و بتان شکسته و پاره کرده» ...	۲۷

۰/۵	۲۸	ابیات زیر را کامل کنید. (الف) رود ذره‌ای گر ز خاکت به باد (ب) آن که در دستش کلید شهر پر آینه دارد
۰/۵	۲۹	صاحبان آثار زیر را نام ببرید. (الف) روضه خلد: (ب) حمله حیدی: (ج) شلوارهای وصله‌دار: (د) روزها:
قلمرو فکری (۸نمره)		
۰/۲۵	۳۰	بیت زیر بیانگر چه دیدگاهی است؟ کدام دانه فرورفت در زمین که نرست چرا به دانه انسانیت این گمان باشد
۰/۵	۳۱	در عبارت: « چون کار دل به این کمال رسید، گوهری بود در خزانه غیب که آن را از نظر خازنان پنهان داشته و فرمود که آن را هیچ خزانه لایق نیست، الا حضرت ما، یا دل آدم» (الف) مقصود از « گوهر» چیست؟ (ب) « خازنان» چه کسانی هستند؟
۰/۲۵	۳۲	شاعر در بیت زیر، چه صحنه‌ای از نبرد را وصف میکند؟ (درس « در امواج سند») « ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت دو چندان می‌شکفت و برگ می‌کرد»
۰/۲۵	۳۳	سروده زیر در ستایش چه کسانی است؟ از چنبر نفس، رسته بودند آن‌ها بت‌ها همه را شکسته بودند آن‌ها پرواز شدند و پرگشودند به عرش هر چند که دست بسته بودند آن‌ها
۰/۲۵	۳۴	در کدام بیت شاعر مفهوم متفاوتی از « پرنده» ساخته است؟ (۱) پرنده‌ای که دگر آشیان نخواهد دید قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام (۲) پرندگان مهاجر ز شهر ما رفتند دریغ و درد ندانم که تا کجا رفتند (۳) کجایید ای سبک روحان عاشق پرنده تر ز مرغان هوایی (۴) به سوی قلّه انتهای بیداری پرنده‌ای که به خون پر کشیده می‌آید
۰/۲۵	۳۵	بیت « یکی محضر اکنون ببايد نوشت / که جز تخم نیکی سپهد نکشت» از زبان کدام شخصیت شاهنامه است؟ (۱) ضحاک (۲) کاوه (۳) فریدون (۴) فرزند کاوه
۰/۵	۳۶	بیتی از « حافظ» بنویسید که با سروده زیر از « گوته» مناسبت داشته باشد؟ « مگر نه راهنمای ما هر شامگاهان با صدای دلکش، بیتی چند از غزل‌های شورانگیز تو را می‌خواند تا اختران آسمان را بیدار کند و رهنان کوه و دشت را بترساند؟ »
۰/۲۵	۳۷	در بیت «هنر خوار شد جادویی ارجمند نهان راستی آشکارا گزند» شرایط چه نوع اجتماعی توصیف شده است؟

۰/۲۵	این بخش از سروده گوته، بیانگر چه دیدگاهی است؟ «و تو شکر خدا کن، به هنگام رنج و شکر او کن به وقت رستن از رنج»	۳۸
۰/۵	درست یا نادرست بودن هر یک از عبارتهای زیر رامشخص کنید. الف) در داستان «کبوتر طوق دار» زاغ نماد انسان جستجوگری است که به دنبال کسب تجربه است. درست ☐ نادرست ☐ ب) در عبارت: «از آسمان تاج بارد اما بر سر آن کس که سر فرود آرد.» توصیه به «صبر و شکیبایی» می کند. درست ☐ نادرست ☐	۳۹
۰/۲۵	با توجه به عبارت: «بونصر را بگوی که امروز دُرستم و در این دو سه روز، بار داده آید.» «بار داده آید» به چه معنایی است؟	۴۰
۰/۵	در سروده «اگر فکر و حواسم این جهانی است، بهره ای والاتر از بهر من نیست» مقصود «گوته» چیست؟	۴۱
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	مفهوم هر یک از گزینه های زیر را بنویسید. (حداکثر در نصف خط) الف) سراچه ذهنم آماس می کرد. ب) چو نمود رخ شاهد آرزو به هم حمله کردند باز از دو سو پ) بزن زخم، این مرهم عاشق است که بی زخم مردن، غم عاشق است ت) مرا نیز از عهده لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به ادا رسانید.	۴۲
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان امروز بنویسید. الف) خروشید و بر جست لرزان ز جای بدید و بسپرد محضر به پای ب) هر روز خنیده نام تر گشت در شیفتگی تمام تر گشت پ) در وی شکاری بسیار و اختلاف صیادان متواتر ت) آن یکی ممد حیات است، این یکی مفرح ذات؛	۴۳
پیروزی و بهروزی بهره شما باد.		

«بسمه تعالی»

اداره آموزش و پرورش منطقه ۴ تهران

دبیرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا متوسطه دوم

نام و نام خانوادگی:

جای مهر

دبیرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۷

رشته: ریاضی

پایه: یازدهم

امتحان: فارسی ۲

کلاس:

مدت زمان: ۷۵ دقیقه

تعداد صفحات: ۳

نام دبیر: عبدالحمید رزاقی

شماره صندلی:

ردیف	پاسخ نامه	بارم
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	تلبیس:	۰/۲۵
۲	سهم:	۰/۲۵
۳	وقیعت:	۰/۲۵
۴	شماتت:	۰/۲۵
۵	ص ☐ غ ☐	۰/۲۵
۶		۰/۲۵
۷		۰/۲۵
۸	۱- ۲- ۳- ۴-	۱
۹	گزینه ←	۰/۲۵
۱۰	گزینه ←	۰/۲۵
۱۱	الف) ماه و ستاره ← ب) سال و ماه ←	۰/۵
۱۲	کعبه ← جوش و خروش ←	۰/۵
۱۳	صفت فاعلی ← صفت لیاقت ←	۰/۵
۱۴	الف) درست ☐ نادرست ☐ / ب) درست ☐ نادرست ☐	۰/۵
۱۵	الف) ب) ج)	۰/۷۵
۱۶	گزینه ←	۰/۲۵
۱۷	گزینه ←	۰/۲۵
۱۸	« » و « »	۰/۵

قلمرو ادبی (۵نمره)

۱۹	الف) (ب)	۰/۵
۲۰		۰/۲۵
۲۱		۰/۲۵
۲۲	شعله نماد: چراغدان نماد:	۰/۵
۲۳	گزینه ←	۰/۲۵
۲۴	مشبه به ←	۰/۲۵
۲۵	گزینه ←	۰/۲۵
۲۶		۰/۲۵
۲۷	مجاز ← مفهوم ←	۰/۵
۲۸	الف) ب)	۰/۵ ۰/۵
۲۹	الف) روضه خلد: (ب) حمله حیدری: ج) شلوارهای وصله دار (د) روزها:	۰/۵ ۰/۵

قلمرو فکری: (۸نمره)

۳۰		۰/۲۵
۳۱	الف) (ب)	۰/۵
۳۲		۰/۲۵
۳۳		۰/۲۵
۳۴	گزینه ←	۰/۲۵

۰/۲۵	گزینه ←	۳۵
۰/۵		۳۶
۰/۲۵		۳۷
۰/۲۵		۳۸
۰/۵	الف) درست ☐ نادرست ☐ / ب) درست ☐ نادرست ☐	۳۹
۰/۲۵		۴۰
۰/۵		۴۱
۰/۵	الف) مفهوم:	۴۲
۰/۵	ب) مفهوم:	
۰/۵	پ) مفهوم:	
۰/۵	ت) مفهوم:	
۰/۵	الف) معنی:	۴۳
۰/۵	ب) معنی:	
۰/۵	پ) معنی:	
۰/۵	ت) معنی:	
۲۰	پیروزی و بهروزی بهره شما باد.	

توضیحات